

# Sproglærerforeningen

Formand  
Ingrid Stuart  
Østervang 30  
4000 Roskilde

tlf. + 45 46 36 07 18

e-mail: [ingrid.stuart@skolekom.dk](mailto:ingrid.stuart@skolekom.dk)

[www.sproglærerforeningen.dk](http://www.sproglærerforeningen.dk)



d.12.okt.2012

## Henvendelse til Børne- og Undervisningsudvalget og Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Med forbløffelse konstaterer Sproglærerforeningen<sup>1</sup> at nye tiltag for fremmedsprogene ikke bliver en del af regeringens folkeskolereform, og vi opfordrer derfor stærkt til at den yderst tiltrængte styrkelse af fremmedsprogsundervisningen inddrages. Behovet for at forbedre befolkningens fremmedsprogskompetencer er veldokumenteret, ikke mindst i rapporten Sprog er nøglen til verden udarbejdet af det regeringsnedsatte Bodil Due-udvalg i juni 2011 hvor opgaven var at komme med forslag til en national sprogstrategi.

De to nødvendigste ændringer er at starte obligatorisk fremmedsprogsundervisning tidligere i grundskolen, dvs. engelsk fra 1. klasse og tysk/fransk fra 5. klasse, og at sikre sammenhæng mellem niveauerne i uddannelsessystemet.

Grundskolen er fundamentet i uddannelsessystemet. Derfor giver det mening at sikre at så mange elever som muligt lærer fremmedsprog så effektivt som muligt. Jo flere grundskoleelever der lærer fremmedsprog effektivt, jo flere nyuddannede unge med fremmedsprogskompetence på højt niveau vil der komme ud af det i den anden ende. Vel at mærke hvis den kompetence som eleverne lærer på ét niveau, kan bruges og videreudvikles i den efterfølgende uddannelse.

En norsk undersøgelse af tidlig engelskundervisning har vist at helt små skoleelever er mere nysgerrige og motiverede, og at deres udtale og intonation bliver bedre end hvis de begynder med engelsk senere i skoleforløbet. En skole i Brøndby Strand begyndte som forsøg allerede i 2004 at undervise i engelsk i 1. klasse. Skolen har nu sammenlignet de elever der påbegyndte engelskundervisningen i 1. klasse, med de elever der først fik engelsk i 3. klasse. Evalueringsrapporten TESS (Tidlig Engelsk Sprog Start) viser samme resultat som den norske undersøgelse: Elevernes udtale og intonation bliver klart bedre. Hjerneforskning understøtter det som umiddelbart kan konstateres. Nemlig at små børn lærer sprog hurtigt og legende. Mht. andet fremmedsprog (tysk og fransk) er det en fordel at påbegynde undervisningen inden puberteten. Adskillige privatskoler har allerede startet tidlig sprogstart i både engelsk, tysk og fransk, mindst 45 folkeskoler har indført engelsk fra 0.-2. klasse, og en række byråd har besluttet at kommunens skoler kan fremskynde undervisningen i engelsk hvis de vil.

Med Danmarks geografiske placering midt mellem Norden og det kontinentale Europa giver det god mening at orientere sig både mod nord og mod syd. Samtidig er det vigtigt at huske at grundskolens elever stadig er børn og derfor har brug for at tage udgangspunkt i det nære og kendte. Det betyder at de relevante fremmedsprog på dette niveau fortsat bør være engelsk, tysk og fransk.<sup>2</sup> Ikke-europæiske sprog, fx arabisk og kinesisk, bør først introduceres i ungdomsuddannelserne.

<sup>1</sup> Sproglærerforeningens målgruppe er grundskolens engelsk-, tysk- og fransklærere.

<sup>2</sup> Se bilag. Hvilke sprog skal vi tale i fremtiden? af Hanne Leth Andersen og Lars Damkjær, Kristeligt Dagblad, 21.08.12, s. 13

# Sproglærerforeningen

Formand  
Ingrid Stuart  
Østervang 30  
4000 Roskilde

tlf. + 45 46 36 07 18

e-mail: [ingrid.stuart@skolekom.dk](mailto:ingrid.stuart@skolekom.dk)

[www.sproglærerforeningen.dk](http://www.sproglærerforeningen.dk)



Da regeringen i oktober 2011 annoncerede en folkeskolereform, hed det at en reform af folkeskolen skal "styrke elevernes muligheder i en globaliseret verden, f.eks. gennem udvidelse af sprogundervisningen, så der tilbydes undervisning i op til tre fremmedsprog". Sproglærerforeningen kan kun bakke op om denne målsætning, men kan ikke få øje på de konkrete tiltag på fremmedsprogsområdet. Fremmedsprogenes særkende og styrke i forhold til alle andre fag er jo netop at sproglig og interkulturel kompetence går hånd i hånd. Samtidig deler vi den udbredte bekymring for den deroute som de andre fremmedsprog end engelsk har været udsat for siden indførelsen af den nuværende gymnasieordning. Også i grundskolen ses en tendens til at flere og flere elever fravælger tysk/fransk og således går ud af skolen med kun engelsk som fremmedsprog. Fra eksporterhvervenes side er der gang på gang blevet gjort opmærksom på problemet med at skaffe medarbejdere med relevante sproglige og interkulturelle kompetencer ud over engelsk med henblik på at medvirke til at skaffe Danmark eksportordrer i behård konkurrence med andre lande.

Sproglærerforeningen er helt på det rene med at de økonomiske ressourcer er særligt begrænsede i disse år. Alligevel er der efter vores mening ingen vej uden om at opruste på fremmedsprogsområdet i grundskolen. Tidligere sprogstart i alle tre fremmedsprog kræver flere timer, og flere end 45 folkeskoler har vist at det kan lade sig gøre!

Afslutningsvis vil Sproglærerforeningen godt benytte lejligheden til at gøre opmærksom på en tikende bombe under grundskolens tysk- og franskundervisning. Nemlig det styrtdykkende antal nyuddannede lærere med disse sprog som linjefag. For ikke mange år siden eksisterede der linjefagsundervisning i tysk og fransk på alle landets seminarier. Det voldsomme fald i tilgangen til andre fremmedsprog end engelsk i gymnasiet kombineret med adskillige års læreruddannelsesstruktur har i praksis vanskeliggjort muligheden for at vælge tysk og fransk som linjefag. Det faktum har ødelagt den nødvendige tilgang af nye tysk- og franskklærere. I øjeblikket udbydes fransk som linjefag kun ét sted i landet, og tysk ser ud til at gå samme skæbne i møde. I det lange løb kan det blive svært at finde det nødvendige antal kvalificerede lærere til at varetage undervisningen i de to sprog. Det er derfor på høje tid at sikre at læreruddannelsen giver de studerende mulighed for at satse på en profil som fremmedsprogslærer – engelsk/tysk, engelsk/fransk, tysk/fransk, engelsk/tysk/fransk. Samtidig ville det være godt hvis der blev sikret mulighed for linjefag på University College i alle grundskolens fremmedsprog i samtlige regioner i landet.

Sproglærerforeningen stiller sig naturligvis med glæde til rådighed for Børne- og Undervisningsudvalget og Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser for yderligere uddybning af ovenstående synspunkter og af foreningens sprogpolitik.

Med håbefuldt efterårshilsen

**Ingrid Stuart**

Bilag:

Hvilke sprog skal vi tale?

Sproglærerforeningens Sprogpolitik 2011

Regeringen er berøringsangst ...